

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 11. novembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Smernica 2014/41/EÚ – Európsky vyšetrovací príkaz v trestných veciach – Článok 14 – Opravný prostriedok – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Neexistencia opravných prostriedkov vo vydávajúcom členskom štáte – Rozhodnutie nariaďujúce prehliadky, zaistenia a výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie“

Vo veci C-852/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Specializiran nakazatelen sad (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko) zo 7. novembra 2019 a doručený Súdnemu dvoru 21. novembra 2019, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

Ivanovi Gavanozovovi,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora L. Bay Larsen (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia J.-C. Bonichot a M. Safjan,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a T. Machovičová, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: E. de Moustier, A. Daniel a N. Vincent, splnomocnené zástupkyne,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci A. Giordano, avvocato dello Stato,
- rakúska vláda, v zastúpení: A. Posch, J. Schmoll a C. Leeb, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

– Európska komisia, v zastúpení: najskôr I. Zaloguin a R. Troosters, neskôr I. Zaloguin a M. Wasmeier, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 29. apríla 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 4 a článku 14 ods. 1 až 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 2014, s. 1), ako aj článkov 7 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania začatého proti pánovi Ivanovi Gavanozovovi, ktorý bol obvinený z vedenia zločineckej skupiny a zo spáchania daňových trestných činov.

Právny rámec

Smernica 2014/41

- 3 Odôvodnenia 2, 6, 18, 19 a 22 smernice 2014/41 znejú takto:
 - „(2) Podľa článku 82 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) má byť justičná spolupráca v trestných veciach v Únii založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a iných justičných rozhodnutí, ktorá sa od zasadnutia Európskej rady v Tampere 15. a 16. októbra 1999 všeobecne označuje ako základný kameň justičnej spolupráce v trestných veciach v rámci Únie.
 - ...
 - (6) V Štokholmskom programe prijatom Európskou radou 10. a 11. decembra 2009 Európska rada zvažila, že by sa malo pokračovať v tvorbe komplexného systému na získavanie dôkazov v prípadoch s cezhraničným rozmerom na základe zásady vzájomného uznávania. Európska rada uviedla, že existujúce nástroje v tejto oblasti predstavujú neucelený režim a je potrebný nový prístup založený na zásade vzájomného uznávania, ale aj zohľadnení pružnosti tradičného systému vzájomnej právnej pomoci. Európska rada preto vyzvala na vytvorenie komplexného systému, ktorým by sa nahradili všetky súčasné nástroje v tejto oblasti vrátane rámcového rozhodnutia 2008/978/SVV a ktorý by sa podľa možností vzťahoval na všetky druhy dôkazov, obsahoval lehoty na vykonanie a čo najviac obmedzil dôvody odmietnutia.
 - ...
 - (18) Tak ako v prípade iných nástrojov vzájomného uznávania, ani touto smernicou nie je dotknutá povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne zásady zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ) a v [C]harte [základných práv Európskej únie]. V záujme objasnenia tejto otázky sa do textu vložilo osobitné ustanovenie.

(19) Základom vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Únii je vzájomná dôvera a domnienka, že ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie, a konkrétne základné práva. Táto domnienka je však vyvrátiteľná. Preto ak existujú podstatné dôvody domnievať sa, že vykonanie vyšetrovacieho opatrenia uvedeného v EVP [európskom vyšetrovacom príkaze; ďalej len „EVP“] by viedlo k porušeniu základných práv a že vykonávajúci štát by si nespĺnil svoje povinnosti týkajúce sa ochrany základných práv uznaných v Charte, výkon EVP by sa mal odmietnuť.

...

(22) Dostupné opravné prostriedky proti EVP by mali byť prinajmenšom rovnocenné s opravnými prostriedkami, ktoré sú proti dotknutému vyšetrovaciemu opatreniu dostupné vo vnútroštátnom prípade. Členské štáty by v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi poriadkami mali zabezpečiť uplatniteľnosť takýchto opravných prostriedkov, a to tiež prostredníctvom včasného informovania každej zainteresovanej strany o možnostiach a spôsoboch uplatnenia týchto opravných prostriedkov. Ak námietky proti EVP predložila zainteresovaná strana vo vykonávajúcim štáte v súvislosti s vecnými dôvodmi vydania EVP, odporúča sa, aby sa informácie o týchto námietkach zaslali vydávajúcemu orgánu a aby o tom bola zainteresovaná strana náležitým spôsobom informovaná.“

4 Článok 1 tejto smernice uvádza:

„1. [EVP] je justičné [súdne – *neoficiálny preklad*] rozhodnutie, ktoré vydal alebo overil [potvrdil – *neoficiálny preklad*] justičný orgán členského štátu (ďalej len ‚vydávajúci štát‘) na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte (ďalej len ‚vykonávajúci štát‘) s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.

...

2. Členské štáty vykonávajú EVP na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s touto smernicou.

...

4. Touto smernicou sa nemení povinnosť rešpektovať základné práva a právne zásady zakotvené v článku 6 Zmluvy o EÚ vrátane práv osôb, voči ktorým sa vedie trestné konanie, na obhajobu a všetky povinnosti justičných orgánov v tomto ohľade zostávajú nedotknuté.“

5 Článok 4 uvedenej smernice stanovuje:

„EVP sa môže vydať:

a) v súvislosti s trestným konaním, ktoré začal justičný orgán alebo ktoré sa pred ním môže začať pre trestný čin podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu;

...“

6 Článok 6 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„Vydávajúci orgán môže vydať EVP, len ak sú splnené tieto podmienky:

- a) vydanie EVP je pri zohľadnení práv podozrivej alebo obvinenej osoby nevyhnutné a primerané na účely konania uvedeného v článku 4 a
- b) vyšetrovacie opatrenie (opatrenia) uvedené v EVP by sa mohlo (mohli) za rovnakých podmienok nariadiť v podobnom vnútroštátnom prípade.“

7 Podľa článku 9 ods. 1 smernice 2014/41:

„Vykonávajúci orgán uzná EVP zaslaný v súlade s touto smernicou bez toho, aby sa museli splniť akékoľvek ďalšie formálne náležitosti, a zabezpečí jeho vykonanie rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako keby dotknuté vyšetrovacie opatrenie nariadil orgán vykonávajúceho štátu, pokiaľ tento orgán nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov neuznania alebo nevykonania EVP alebo jedného z dôvodov odkladu stanoveného v tejto smernici.“

8 Článok 11 ods. 1 tejto smernice znie:

„Bez toho, aby bol dotknutý článok 1 ods. 4, môže vykonávajúci štát odmietnuť uznanie alebo vykonanie EVP, ak:

...

- f) existujú podstatné dôvody domnievať sa, že výkon vyšetrovacieho opatrenia uvedeného v EVP by nebol v súlade so záväzkami vykonávajúceho štátu v súlade s článkom 6 Zmluvy o EÚ a Charty;

...“

9 Článok 14 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby boli proti vyšetrovacím opatreniam uvedeným v EVP dostupné opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade.

2. Vydanie EVP možno v samej veci napadnúť len žalobou podanou vo vydávajúcom štáte bez toho, aby tým boli dotknuté záruky základných práv vo vykonávajúcom štáte.

3. Pokiaľ to nie je v rozpore s dôvernou povahou vyšetrovania podľa článku 19 ods. 1, vydávajúci orgán a vykonávajúci orgán prijmú vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že informácie o dostupných možnostiach uplatniť opravné prostriedky podľa vnútroštátneho právneho poriadku sa poskytnú v prípadoch, keď ich možno uplatniť, a to včas, aby sa zabezpečilo ich účinné uplatnenie.

4. Členské štáty zabezpečia, aby boli lehoty na podanie opravného prostriedku rovnaké ako lehoty stanovené v podobných vnútroštátnych prípadoch a uplatňovali sa tak, aby sa zabezpečila možnosť účinného uplatnenia tohto opravného prostriedku pre dotknuté strany.

...“

10 Článok 24 tejto istej smernice stanovuje:

„1. Ak sa osoba nachádza na území vykonávajúceho štátu a príslušné orgány vydávajúceho štátu ju majú vypočuť ako svedka alebo znalca, vydávajúci orgán môže vydať EVP, aby sa výsluch svedka alebo znalca uskutočnil formou videokonferencie alebo inou formou audiovizuálneho prenosu v súlade s odsekmi 5 až 7.

...

7. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia, aby zabezpečil, že ak je osoba vypočúvaná na jeho území podľa tohto článku a odmietne vypovedať, hoci má povinnosť vypovedať, alebo ak uvedie nepravdu, uplatní sa jeho právny poriadok rovnakým spôsobom ako v prípade, ak by sa výsluch uskutočnil vo vnútroštátnom konaní.“

Bulharské právo

11 § 107 ods. 2 nakazatelen procesualen kodeks (Trestný poriadok, DV č. 86 z 28. októbra 2005) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „NPK“) stanovuje:

„Súd na návrh účastníkov konania alebo z úradnej povinnosti prijme opatrenia na získanie dôkazov, ak je to potrebné na zistenie objektívnej pravdy.“

12 Podľa § 117 NPK:

„Všetky skutočnosti, ktoré svedok vnímal a ktoré môžu prispieť k vypátraniu objektívnej pravdy, môžu byť zistené prostredníctvom svedeckých výpovedí.“

13 § 161 ods. 3 NPK znie:

„V súdnom konaní sa domová prehliadka a zaistenie veci vykoná na základe rozhodnutia súdu, ktorý vec prejednáva.“

14 Článok 341 ods. 3 NPK znie:

„Všetky ostatné uznesenia a nariadenia nepodliehajú osobitnému preskúmaniu odvolacím súdom oddelenému od preskúmania rozsudku.“

15 § 6 ods. 1 zákon za evropejskata zapoved za razsledvane (zákon o Európskom vyšetrovacom príkaze, DV č. 16 z 20. februára 2018) stanovuje:

„Príslušný orgán podľa článku 5 ods. 1 po preskúmaní konkrétneho prípadu vydá európsky vyšetrovací príkaz, ak sú splnené tieto podmienky:

1. Vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu je nevyhnutné a primerané vzhľadom na účel trestného konania, pričom musia byť zohľadnené práva obvineného alebo obžalovaného.

2. Vyšetrovacie a iné procesné opatrenia, na vykonanie ktorých je európsky vyšetrovací príkaz vydaný, možno v takom prípade vykonať za tých istých podmienok aj podľa bulharského práva.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 Proti pánovi Gavanozovovi je v Bulharsku vedené trestné konanie pre účasť v zločineckej skupine vytvorenej na účely páchania daňových trestných činov.
- 17 Je predovšetkým podozrivý z toho, že do Bulharska doviezol prostredníctvom schránkových spoločností cukor z iných členských štátov, pričom sa zásoboval najmä od spoločnosti so sídlom v Českej republike, ktorú zastupoval pán Y, a následne predal tento cukor na bulharskom trhu bez toho, aby vypočítal a zaplatil daň z pridanej hodnoty (DPH), a predložil nepresné dokumenty, podľa ktorých bol uvedený cukor vyvezený do Rumunska.
- 18 V tejto súvislosti Specializiran nakazatelen säd (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko) 11. mája 2017 rozhodol o vydaní EVP, aby české orgány vykonali prehliadky a zaistenia vecí tak v priestoroch uvedenej spoločnosti so sídlom v Českej republike, ako aj v mieste bydliska pána Y a pristúpili k výsluchu tohto pána formou videokonferencie ako svedka.
- 19 Po prijatí tohto rozhodnutia a vzhľadom na ťažkosti pri vyplnení oddielu J formulára uvedeného v prílohe A smernice 2014/41 s názvom „Opravné prostriedky“ sa tento súd pýta Súdneho dvora na výklad viacerých ustanovení tejto smernice.
- 20 Vzhľadom najmä na odpoveď tohto istého súdu na žiadosť o informácie, ktoré mu zaslal Súdny dvor, tento posledný uvedený súd rozhodol v bode 38 rozsudku z 24. októbra 2019, Gavanozov (C-324/17, EU:C:2019:892), že článok 5 ods. 1 smernice 2014/41 v spojení s oddielom J formulára v prílohe A tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že justičný orgán členského štátu nemusí pri vydávaní EVP uviesť v tomto oddiele opis opravných prostriedkov, ktoré sú prípadne stanovené v jeho členskom štáte proti vydaniu takéhoto príkazu.
- 21 Specializiran nakazatelen säd (Špecializovaný trestný súd) vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že bulharské právo neupravuje nijaký opravný prostriedok proti rozhodnutiam, ktorými sa nariaďuje vykonanie prehliadok a zaistení vecí alebo výsluch svedkov, ani proti vydaniu EVP.
- 22 V tomto kontexte sa tento súd pýta, či je bulharské právo v rozpore s právom Únie, a v takom prípade, či môže vydať EVP, ktorého predmetom sú takéto vyšetrovacie opatrenia.
- 23 Za týchto podmienok Specializiran nakazatelen säd (Špecializovaný trestný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Je vnútroštátna právna úprava, ktorá neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu [EVP] v trestných veciach na domovú prehliadku a prehliadku obchodných priestorov, na zaistenie určitých vecí a na výsluch svedka, zlučiteľná s článkom 14 ods. 1 až 4, článkom 1 ods. 4 a odôvodneniami 18 a 22 smernice 2014/41, ako aj s článkami 47 a 7 Charty v spojení s článkami 13 a 8 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len ‚EDĽP‘)]?
 2. Je možné za takýchto okolností vydať [EVP] v trestných veciach?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 24 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 1 ods. 4 a článok 14 ods. 1 až 4 smernice 2014/41 v spojení s odôvodneniami 18 a 22 tejto smernice, ako aj články 7 a 47 Charty v spojení s článkami 8 a 13 EDLP vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu vydávajúceho EVP, ktorá neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie.
- 25 Podľa článku 14 ods. 1 smernice 2014/41 členské štáty zabezpečia, aby boli proti vyšetrovacím opatreniam uvedeným v EVP dostupné opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade.
- 26 Aj keď toto ustanovenie z hľadiska odôvodnenia 22 tejto smernice stanovuje všeobecnú povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby sa na vyšetrovacie opatrenia uvedené v EVP uplatňovali opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 60], nevyžaduje od členských štátov, aby stanovili dodatočné opravné prostriedky v porovnaní s opravnými prostriedkami, ktoré existujú v podobnom vnútroštátnom konaní.
- 27 Takáto požiadavka nevyplýva ani zo znenia článku 14 ods. 2 uvedenej smernice, ktorý len spresňuje, že vydanie EVP možno v samej veci napadnúť len žalobou podanou vo vydávajúcom členskom štáte.
- 28 Je potrebné preto pripomenúť, že členské štáty sú pri vykonávaní práva Únie povinné zabezpečiť dodržiavanie práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 prvom odseku Charty, ktorý predstavuje potvrdenie zásady účinnej súdnej ochrany [rozsudok z 15. apríla 2021, État belge (Okolnosti, ktoré nastali po rozhodnutí o odovzdaní), C-194/19, EU:C:2021:270, bod 43 a citovaná judikatúra].
- 29 Keďže postup vydávania a vykonávania EVP upravuje smernica 2014/41, tento postup predstavuje takéto vykonanie práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty, čo vedie k uplatniteľnosti článku 47 Charty (pozri analogicky rozsudok zo 16. mája 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, bod 50 a citovanú judikatúru).
- 30 Tento posledný uvedený článok vo svojom prvom odseku stanovuje, že každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok stanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.
- 31 Pokiaľ ide v prvom rade o vydanie EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, treba uviesť, že takéto opatrenia predstavujú zásah do práva každého na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a komunikácie, ktoré je zaručené v článku 7 Charty. Okrem toho zaistenia môžu zasahovať do článku 17 ods. 1 Charty, ktorý priznáva každému právo vlastníť svoj oprávnené nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho.

- 32 Každému, kto sa chce dovolávať ochrany, ktorú mu priznávajú tieto ustanovenia v rámci konania týkajúceho sa EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, teda musí byť priznané právo na účinný prostriedok nápravy zaručené v článku 47 Charty.
- 33 Toto právo nevyhnutne znamená, že osoby dotknuté takýmito vyšetrovacími opatreniami disponujú primeranými opravnými prostriedkami, ktoré im umožňujú jednak napadnúť ich zákonnosť a nevyhnutnosť, ako aj jednak požiadať o primeranú nápravu, ak boli tieto opatrenia nariadené alebo vykonané protiprávne. Členským štátom prináleží, aby vo svojich vnútroštátnych právnych poriadkoch stanovili na tieto účely potrebné opravné prostriedky.
- 34 Tento výklad článku 47 Charty navyše zodpovedá výkladu článku 13 EDĽP, ktorý použil ESĽP vo svojej judikatúre. Z judikatúry ESĽP totiž vyplýva, že podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia, ktoré v podstate zodpovedá článku 47 prvému odseku Charty, osoby dotknuté prehliadkami a zaisteniami musia mať možnosť prístupu ku konaniu umožňujúcemu napadnúť zákonnosť a nevyhnutnosť vykonaných prehliadok a zaistení a dosiahnuť primeranú nápravu, ak boli tieto opatrenia nariadené alebo vykonané protiprávne (pozri v tomto zmysle rozsudky ESĽP, 22. mája 2008, Ilja Stefanov v. Bulharsko, CE:ECHR:2008:0522JUD006575501, bod 59; 31. marca 2016, Stojanov a i. v. Bulharsko, CE:ECHR:2016:0331JUD005538810, body 152 až 154, ako aj rozsudok ESĽP, 19. januára 2017, Posevini v. Bulharsko, CE:ECHR:2017:0119JUD006363814, body 84 až 86).
- 35 Okrem toho právo dotknutej osoby napadnúť zákonnosť a nevyhnutnosť týchto opatrení znamená, že táto osoba musí mať možnosť podať opravný prostriedok proti EVP, ktorým sa nariaďuje vykonanie uvedených opatrení.
- 36 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 1 ods. 1 smernice 2014/41 definuje EVP ako súdne rozhodnutie, ktoré vydal alebo potvrdil justičný orgán členského štátu na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.
- 37 Podľa článku 1 ods. 2 uvedenej smernice členské štáty vykonávajú EVP na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tejto smernice.
- 38 Z článku 9 ods. 1 smernice 2014/41 okrem toho vyplýva, že vykonávajúci orgán uzná EVP zaslaný v súlade s touto smernicou bez toho, aby sa museli splniť akékoľvek ďalšie formálne náležitosti, a zabezpečí jeho vykonanie rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako keby dotknuté vyšetrovacie opatrenie nariadil orgán vykonávajúceho štátu, pokiaľ tento orgán nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov neuznania alebo nevykonania EVP alebo jedného z dôvodov odkladu stanoveného v tejto smernici.
- 39 Z týchto skutočností vyplýva, že v rámci konania o EVP sú vyšetrovacie opatrenia nariadené príslušným orgánom vydávajúceho členského štátu a vykonávajú ich príslušné orgány vykonávajúceho členského štátu, ktoré sú v zásade povinné uznať EVP zaslaný v súlade so smernicou 2014/41, pričom sa nevyžaduje žiadna iná formalita.
- 40 Okrem toho podľa článku 14 ods. 2 smernice 2014/41 vydanie EVP možno v samej veci napadnúť len žalobou podanou vo vydávajúcom štáte.

- 41 Aby teda osoby dotknuté výkonom EVP vydaného alebo potvrdeného justičným orgánom tohto členského štátu na vykonanie prehliadok a zaistení mohli účinne vykonať svoje právo zaručené článkom 47 Charty, uvedenému členskému štátu prináleží zabezpečiť, aby tieto osoby mohli podať opravný prostriedok na súd toho istého členského štátu, ktorý im umožní napadnúť nevyhnutnosť a zákonnosť tohto príkazu prinajmenšom vzhľadom na vecné dôvody, ktoré viedli k vydaniu takéhoto EVP.
- 42 Pokiaľ ide v druhom rade o vydanie EVP na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie, treba uviesť, že článok 24 ods. 1 smernice 2014/41 stanovuje, že ak sa osoba nachádza na území vykonávajúceho štátu a príslušné orgány vydávajúceho štátu ju majú vypočuť ako svedka alebo znalca, vydávajúci orgán môže vydať EVP, aby sa výsluch svedka alebo znalca uskutočnil formou videokonferencie alebo inou formou audiovizuálneho prenosu v súlade s odsekmi 5 až 7 tohto článku 24.
- 43 Článok 24 ods. 7 uvedenej smernice spresňuje, že každý členský štát prijme potrebné opatrenia, aby zabezpečil, že ak je osoba vypočúvaná na jeho území podľa tohto článku a odmietne vypovedať, hoci má povinnosť vypovedať, alebo ak neuvedie pravdu, uplatní sa jeho právny poriadok rovnakým spôsobom ako v prípade, ak by sa výsluch uskutočnil vo vnútroštátnom konaní.
- 44 Z toho vyplýva, že odmietnutie svedčiť v rámci výkonu EVP na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie môže mať významné dôsledky pre dotknutú osobu na základe noriem stanovených na tento účel v práve vykonávajúceho členského štátu. Konkrétne by táto osoba mohla byť pod hrozbou sankcií nútená dostaviť sa na výsluch a byť povinná odpovedať na otázky položené v tomto rámci.
- 45 Podľa ustálenej judikatúry pritom ochrana proti svojvoľným alebo neprimeraným zásahom verejnej moci do súkromnej sféry osoby, či už fyzickej alebo právnickej, predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie (rozsudok zo 16. mája 2017, *Berlioz Investment Fund*, C-682/15, EU:C:2017:373, bod 51 a citovaná judikatúra).
- 46 Súdny dvor spresnil, že tejto ochrany sa môže dovoliavať každá osoba ako práva zaručeného právom Únie v zmysle článku 47 prvého odseku Charty, ak chce napadnúť na súde akt, ktorý jej spôsobuje ujmu, akým je rozhodnutie o uložení povinnosti poskytnúť informácie alebo sankcia uložená z dôvodu nedodržania tohto rozhodnutia [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *État luxembourgeois* (Právo na opravný prostriedok proti žiadosti o informácie v oblasti daní), C-245/19 a C-246/19, EU:C:2020:795, bod 58 a citovanú judikatúru].
- 47 Treba preto konštatovať, že vykonanie EVP na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie môže spôsobiť ujmu dotknutej osobe a že táto osoba teda musí disponovať opravným prostriedkom proti takémuto príkazu v súlade s článkom 47 Charty.
- 48 Súdny dvor vykonávajúceho členského štátu pritom nebudú mať podľa článku 14 ods. 2 smernice 2014/41 právomoc preskúmať vecné dôvody EVP, ktorým sa nariaďuje výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie.

- 49 Z toho vyplýva, že vydávajúcemu členskému štátu prináleží zabezpečiť, aby každá osoba, ktorá bola povinná dostaviť sa na výsluch, aby bola vypočutá ako svedok alebo aby odpovedala na otázky, ktoré jej boli položené počas takého výsluchu v rámci výkonu EVP, mala k dispozícii opravný prostriedok pred súdom tohto členského štátu, ktorý jej umožní napadnúť aspoň vecné dôvody na vydanie takéhoto EVP.
- 50 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 14 smernice 2014/41 v spojení s článkom 24 ods. 7 tejto smernice a článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu vydávajúceho EVP, ktorá neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie.

O druhej otázke

- 51 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 1 ods. 4 a článok 14 ods. 1 až 4 smernice 2014/41 v spojení s odôvodneniami 18 a 22 tejto smernice, ako aj články 7 a 47 Charty v spojení s článkami 8 a 13 EDLP vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby príslušný orgán členského štátu vydal EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie, ak právna úprava tohto členského štátu neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu takéhoto EVP.
- 52 Článok 6 ods. 1 smernice 2014/41 podmieňuje vydanie EVP dodržaním dvoch podmienok. Toto vydanie musí byť po prvé nevyhnutné a primerané na účely konaní uvedených v článku 4 tejto smernice pri zohľadnení práv podozrivej alebo obvinenej osoby. Vyšetrovacie opatrenie alebo opatrenia uvedené v EVP musí byť po druhé možné nariadiť za rovnakých podmienok v podobnom vnútroštátnom prípade.
- 53 Je pravda, že toto ustanovenie neuvádza, že pri vydaní EVP musia byť zohľadnené práva osôb dotknutých vyšetrovacími opatreniami uvedenými v tomto príkaze, s výnimkou podozrivej alebo obvinenej osoby.
- 54 Treba však pripomenúť, že z odôvodnení 2, 6 a 19 uvedenej smernice vyplýva, že EVP je nástrojom súdnej spolupráce v trestných veciach uvedenej v článku 82 ods. 1 ZFEÚ, ktorá je založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a súdnych rozhodnutí. Táto zásada, ktorá predstavuje „základný kameň“ súdnej spolupráce v trestných veciach, je sama založená na vzájomnej dôvere, ako aj na vyvrátiteľnej domnienke, že ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie a najmä základné práva [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 40].
- 55 Pokiaľ ide konanie o EVP, záruka týchto práv patrí predovšetkým do zodpovednosti vydávajúceho členského štátu, od ktorého sa dá očakávať, že dodržiava právo Únie a konkrétne základné práva, ktoré toto právo uznáva (pozri analogicky rozsudok z 23. januára 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, bod 50).
- 56 Nemožnosť namietat' vo vydávajúcom členskom štáte nevyhnutnosť a zákonnosť EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie prinajmenšom vzhľadom na vecné dôvody, ktoré viedli k jeho vydaniu, však predstavuje porušenie práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty, ktoré vylučuje, aby sa toto vzájomné uznanie mohlo vykonať a aby ho tento členský štát mohol využiť.

- 57 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že prináleží členským štátom, najmä na základe zásady lojálnej spolupráce zakotvenej v článku 4 ods. 3 prvom pododseku ZEÚ, aby zabezpečili na svojich územiach uplatňovanie a dodržiavanie práva Únie a aby na tieto účely prijali všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy, aby zabezpečili plnenie záväzkov vyplývajúcich zo Zmlúv alebo z aktov inštitúcií Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, bod 34 a citovanú judikatúru).
- 58 Preto najmä vzhľadom na podstatnú úlohu zásady vzájomného uznávania v systéme zavedenom smernicou 2014/41 prináleží vydávajúcemu členskému štátu, aby vytvoril podmienky, za ktorých vykonávajúci orgán môže účinne poskytnúť pomoc v súlade s právom Únie.
- 59 Okrem toho, ako vyplýva z bodu 43 tohto rozsudku, smernica 2014/41 je založená na zásade výkonu EVP. Jej článok 11 ods. 1 písm. f) umožňuje vykonávacím orgánom odchyliť sa výnimočne od tejto zásady po posúdení každého jednotlivého prípadu, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že výkon EVP by bol nezlučiteľný so základnými právami zaručenými najmä Chartou. V prípade neexistencie akéhokoľvek opravného prostriedku vo vydávajúcom štáte by sa však uplatňovanie tohto ustanovenia stalo systematickým. Takýto dôsledok by bol v rozpore so všeobecnou štruktúrou smernice 2014/41 a zároveň so zásadou vzájomnej dôvery.
- 60 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 81 až 84 svojich návrhov, vydanie EVP, v prípade ktorého existujú podstatné dôvody domnievať sa, že by výkon viedol k porušeniu článku 47 Charty, a ktorého výkon by teda vykonávajúci členský štát mal odmietnuť podľa článku 11 ods. 1 písm. f) tejto smernice, nie je preto zlučiteľné so zásadami vzájomnej dôvery a lojálnej spolupráce.
- 61 Ako pritom vyplýva z preskúmania prvej otázky, výkon EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie, ktorého zákonnosť nemožno napadnúť opravným prostriedkom na súde vydávajúceho členského štátu, môže znamenať porušenie práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 prvom odseku Charty.
- 62 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 6 smernice 2014/41 v spojení s článkom 47 Charty a článkom 4 ods. 3 ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušný orgán členského štátu vydal EVP na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie, ak právna úprava tohto členského štátu neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu takéhoto EVP.

O trovách

- 63 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach v spojení s článkom 24 ods. 7 tejto smernice a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu vydávajúceho európsky vyšetrovací**

príkaz, ktorá neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu európskeho vyšetrovacieho príkazu na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie.

- 2. Článok 6 smernice 2014/41 v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie a článkom 4 ods. 3 ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušný orgán členského štátu vydal európsky vyšetrovací príkaz na vykonanie prehliadok a zaistení, ako aj na výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie, ak právna úprava tohto členského štátu neupravuje nijaký opravný prostriedok proti vydaniu takéhoto európskeho vyšetrovacieho príkazu.**

Podpisy